

*Било Марія Михайлівна,
директор Горішньослобідської
ЗОШ I-II ступенів Монастириського району*

Місце і роль підвищення кваліфікації у розвитку і саморозвитку педагога.

Шановні учасники конференції!

Думаю, що нікого не здивую, коли скажу, що усю управлінську вертикаль освіти, починаючи від районного і аж до міністерського рівня, найкраще видно саме із школи. Бо тут, як у дзеркалі, відображені усі процеси, які відбуваються нині в освітній галузі України. Саме школа, учитель мають першими відреагувати на ті зміни, які пропонує нині наше освітянське відомство. А нас очікують чималі зміни. Тому й маємо їх принести в школу саме ми - освітяни усіх рівнів.

Давня мудрість гласить: «Хто стоїть на місці, той відстає». А хто не хоче відставати, мусить рухатися вперед, і не зупинятися, досягнувши вершини, а підійматися вище. У цьому полягає основна місія сучасного учителя. Модель сучасного вчителя передбачає готовність до застосування нових освітянських ідей, здатність постійно навчатися, бути у постійному творчому пошуку. Ці якості не видаються додатком до диплома про педагогічну освіту, а формуються у щоденній учительській праці.

Нас, педагогів, цікавлять ті освітні новації, які нині-завтра прийдуть в кожную українську школу. І ми маємо бути готовими до цих змін. І дуже добре, що у цій вертикалі все повертається з ніг на голову. Що не кажіть, але до школи ще ніколи не було прикуто скільки уваги, як зараз. Вважаю, що і мій виступ, виступ директора маленької школи на такій авторитетній конференції як нинішня, аж ніяк не є випадковістю. А скоріше, підтвердженням тієї уваги, про яку йдеться вище.

В умовах необхідності модернізації педагогічної освіти одним із важливих завдань інноваційного розвитку є оновлення методичної роботи з кадрами, науково-методичного супроводу освітнього процесу. Сьогодні важливо відійти від застарілого розуміння системи методичної роботи як контролюючої структури, як транслятора інструкцій і директив, типових і традиційних методик, що забезпечують репродуктивний характер їх виконання.

У контексті інноваційного розвитку педагогічної освіти взагалі та післядипломної зокрема, методичну службу в школі слід розглядати як систему взаємодії зв'язаних між собою підсистем забезпечення та супроводження

освітнього процесу, діяльності педагога, інноваційної, дослідно-експериментальної роботи, що вимагає перегляду завдань і принципів її функціонування.

Серед пріоритетних завдань сьогодні я би виділила такі:

- створення умов для особистісно орієнтованої системи неперервної освіти, метою якої є надання педагогам широких можливостей для оновлення, поглиблення, удосконалення професійної компетентності;
- забезпечення співпраці педагогів і науковців для задоволення потреб у наукових знаннях, дослідницькій діяльності, створення системи науково-методичного супроводу педагогічних інновацій;
- створення системи інформаційної підтримки, включаючи ресурси Інтернет, забезпечення реклами педагогічних ініціатив, новацій, перспективного досвіду і реальних досягнень педагогів;
- забезпечення взаємодії та відповідальності між усіма ланками методичної роботи, що створена в школі.

А тепер коротко розповім про свою школу і про наші справи. Нараховує вона, як і більшість нинішніх сільських шкіл небагато учнів, всього у нас є 52 діточок. Їх навчає – 17 учителів. З них - 8 мають вищу кваліфікаційну категорію та 2 вчителі мають педагогічне звання «учитель-методист». Пріоритетом нашої щоденної роботи є проектна діяльність учителів та учнів.

За останній період відчутно зріс рівень педагогічної майстерності учителів нашої школи. Цьому сприяла система атестації педагогічних кадрів, яка активізувала творчу діяльність, стимулювала неперервну фахову підготовку вчителів, підвищила їх персональну відповідальність за результати навчання і виховання учнів. Під час проведення атестації приділяється належна увага вивченню і оцінюванню діяльності педагогічних працівників, рівня їхнього професіоналізму та результативності навчання, виховної роботи з учнями.

Наша робота ґрунтується на сучасних надбаннях психолого-педагогічної науки з урахуванням досвіду діяльності педагогів і конкретного аналізу результатів навчально-виховного процесу. Робота з педагогічними кадрами проводиться нами на основі діагностики. Так втілюємо інновації у практику діяльності вчителів школи.

Базові управлінські процеси (планування, організація та контроль), стали ефективнішими за сприятливого психологічного клімату, оскільки він дає керівникові можливість забезпечити більш ґрунтовне розуміння членами колективу основних цілей (на етапі планування), швидку мобілізацію колективу

на їх виконання (на етапі організації) та здійснення оперативної звітності (на етапі контролю).

Це, свою чергу, сприяє прийняттю керівником адекватних управлінських рішень, ефективнішому діловому спілкуванню. І все це відбувається у тісному взаємозв'язку із організацією науково-методичної роботи в школі. При цьому дістаємо належну підтримку як від відділу освіти, так і від районного методичного кабінету. Тому й почуваємось впевнено у справах, які творимо.

Задоволеність працею в колективі - це показник, який відображає загальне благополуччя та неблагополуччя стану особистості в колективі. Вона включає в собі оцінку інтересу до виконуваної роботи, задоволеності взаєминами з колегами та колективом, рівень домагань в професійній діяльності, задоволеність умовами та організацією праці. І своєю працею у нашій школі педагоги задоволені.

У нашій школі ми не розділяємо окремо проблеми навчання і виховання, а розглядаємо їх у взаємозв'язку . Члени педагогічного колективу переконані, що процес виховання - це система організації життя шкільного колективу, коли люди самі знають, коли, що і як їм зробити, коли є взаємна повага і взаємна вимогливість.

Взаємодія у ланці «учитель-учень» у нашій школі настільки тісна, що і границю тут важко знайти. Учителі трудяться над своїми творчими проектами, а учні-над своїми. Але ж мета цих проектів та сама : максимально стимулювати як учительські, так і учнівські ініціативи для реалізації тих завдань, які стоять перед сучасною школою.

Так, кожним вчителем школи розроблено власний проект, який педагог втілює в практику в між курсовий період. Результатом звіту проекту є виступи на педрадах, створення власних презентацій, висвітлення досвіду роботи на сторінках фахової періодики, участь у конкурсах «Вчитель року», підготовка учнів до Всеукраїнських олімпіад та конкурсів.

Сьогодні по праву можна похвалитися досягненнями нашого маленького колективу. Педагогічний колектив школи, опрацювавши літературні джерела, проаналізувавши власний педагогічний досвід, розробив систему виховної роботи, яка зорієнтована на особистість.

Виховна система нашої школи – це спосіб життя шкільного колективу, всі компоненти якого підлягають певним цілям і забезпечують у процесі свого функціонування та досягнення заданого результату – певних меж розвитку і моральних якостей особистості. І така система забезпечує єдність і

взаємозв'язок планування, організації й аналізу діяльності, виховних зусиль педагогічного й учнівського колективів, сім'ї і громадськості.

Учні школи протягом навчального року були задіяні в акціях духовно-морального спрямування « Серце до серця», «Поспішай творити добро» (шефство над людьми похилого віку в Устя - Зеленському геріатричному центрі), «Допоможи ближньому», «Милосердя», «Учимося доброти у Святого Миколая», «Подаруй книгу бібліотеці», «Допоможи ветерану». 12 квітня 2014 року в рамках Всеукраїнської акції «Зробимо Україну чистою!» був проведений флешмоб «Зробимо своє село екологічно чистим», в якому взяли участь учні школи та педагогічний колектив.

Учні 5-9 класів школи відвідували тематичні виставки музею ім. В.Гнатюка, здійснили виїзні екскурсії в Марійський центр с.Зарваниця відвідали хресні дороги у Страдчі та Рукомиші, Савелівці, подорожували по святих місцях у Язлівці. Проведено виставки дитячих робіт «Як я допомагаю людям літнього віку», «Підтримай українську армію».

В школі протягом 6 років під керівництвом районного координатора, завідуючого районним методичним кабінетом Р.П. Расевича реалізується волонтерський проект «Добро починається з тебе», школа стала фіналістом другого та третього Всеукраїнського конкурсу благодійних проектів «Добро починається з тебе» та нагороджена дипломами. У такому руслі в нашому районі працюють усі школи.

Наша школа бере участь в Міжнародному Молодіжному конкурсі волонтерських проектів «Служіння заради миру», де щорічно відзначена дипломами. В школі реалізується проект «Ми-громадяни України», «Село моє, краплиночка на карті України». Учні школи беруть активну участь у Всеукраїнському конкурсі духовно-морального напрямку «Моральний вчинок», переможці у Всеукраїнській краєзнавчій акції учнівської молоді «Моя Батьківщина – Україна» .

Перебуваючи на курсах директорів шкіл, переконалась, що в області відпрацьована чітка система удосконалення кваліфікації педагогічних кадрів. І це в однаковій мірі стосується як обласного, так і районного рівнів. Я не випадково нині стою за цією авторитетною трибуною.

Рекомендацію виступити я одержала саме на підставі того, що успішно захистила свій проект на курсах саме перед авторитетною комісією нашого інституту післядипломної педагогічної освіти. І таку високу оцінку діяльності цього закладу післядипломної освіти чуємо від усіх, хто побував тут. І незалежно це – чи побували Ви на курсах, потребували індивідуальної консультації чи щирої поради. Все це тут є.

Спасибі Вам дорогі колеги. Спасибі усім працівникам методичної служби області - за нелегку працю, без якої не обійтись нинішній школі. Без Вас школа нині дуже би змаліла. А так, ми щораз стаємо великими у наших діях , наших справах і помислах. Ще раз дякуємо Вам від педагогів нашої школи та педагогів району. Зичимо миру і спокою у нашому рідному домі – у нашій славній Україні!
З Новим навчальним, дорогі друзі.